

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 133

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JUNE 7TH, 1932

LETO XXXIV — VOL. XXXIV

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

V okolici Gowande, Salamanee in bližnjih mest v državi New York, se klati neki rojak, ki pravi, da se piše Blaž Prus, in da je doma iz Karmačine, občina Drenčiči. Berači okoli in je zelo nadležen ženskam. Kar priberači, sproti zapije. Berači na ta način, da govori, da je premogar na stražku. Te dni je pa vlomil v hišo rojaka Frank Matekoviča v Gowandi, New York, kjer je vse premetel, toda ga je pri tem zasačila rojakinja Albina Korbar, ki je začela kričati, nakar je prišla policija, ki je lopova aretirala. Obsojen je bil v zapor. Ker zna po prestani kazni zopet kje nastopiti, se rokaji svariijo pred njim. Najbolje je z neznanici nešesar imeti opraviti.

Dosti vlagateljev Frank Sakser banke vprašuje, kdaj zamorejo pričakovati druge dividende. Bančni oddelek doslej še ni določil, kdaj se bo izvršilo drugo plačilo. Upati je, da bodo dobili vlagatelji nadaljni ček tekom junija meseca, toda uradno to še ni določeno. Pričakovati je, da bo znašala prihodnja dividenda 20 odstotkov, ostale dividende pa od časa do časa, kot bo likvidacija napredovala. Kakor hitro bodo čeki napravljeni, bodo takoj odposlani po pošti.

Louis J. Kirn, sin slovenskih staršev v Milwaukee, je bil deležen izvanrednega odlikovanja za svojo nadarjenost in vestnost. Louis J. Kirn je bil najboljši vojaški akademik v svojem razredu, katerega je doletela čast, da je pri gala paradi nosil zastavo svoje častniške stotnije. Pač redka prilika, da je sin slovenskih staršev tako odlikovan v Ameriki.

Danes graduira na Louisville univerzi v Kentucky Mr. Anthony Garbas kot zdravnik. Mr. Garbas je bil svoječasno urednik angleškega dela "Nove Dobe", glasila J. S. K. Jednote. Mlademu slovenskemu zobozdravniku iskrene čestitke!

Nastopi g. Šublja

Mr. Anton Šubelj, ki je prvi ponesel lepoto naših slovenskih pevskih biservov med Amerikanke, se danes med odličnimi Amerikanci nastopa in vedno z večjim uspehom prednaša prelepo slovensko pesmico. Tako nam sporoča, da je sedaj angažiran na Broadwayu, v New Yorku za "Individualistic Review," katere prva predstava je danes, 7. junija. Z njim nastopa tudi pianistka "Ljubljana." Mr. Šubelj bo nocoj pel slovenske narodne pesmi v slovenski narodni noši, in to je prvič, ko se bodo izvajale slovenske narodni pesmi v New Yorku na svetovnoznane Broadway med ameriško revijo. Naslov dejanja g. Šublja je: "Šubelj in Ljubljana." Newyorški dnevniki lepo pišejo o tej priložnosti. V reviji nastopijo prominentni pevci in igralci, kot primadona Mary McCoy, tenorist Girard, basist Woodsmiller in drugi. Predstava se vrši v Barbizon Plaza. Prvič v zgodovini Amerike bodo donele na slavnem Broadwayu pred najboljšo odlično družbo "Pod oknom," "Zagorski zvonovi," "Bod" moja, bod" moja, "Čez tri gore" in "Al" me boš kaj rada imela?" Slovenska pesem, kdo se ji more zoperstaviti? In nemalo zaslug ima naš Tone Šubelj, da je prodrla v najširše ameriške kroge.

Umor in samomor.

Včeraj zjutraj je našla Mrs. Sofija Tisovec, 4483 W. 130th St. truplo nekega moškega viseti v garaži. V trupu so kmalu spoznali 44 letnega Matt Skufca, ki je malo prej v napadu ljubosumnosti ustrelil ljubimca svoje ločene žene, težko ranil svojo bivšo ženo, nakar je šel in se obesil. Ustreljeni ljubimec je Hugh Griffin, star 31 let, ki je živel na 4124 Trent Ave., težko obostreljena žena je pa Mrs. Frances Skufca, 38 let stara, 3535 W. 65th St., mati treh otrok. Streljanje se je pripetilo na domu Mrs. Skufca na W. 66th St., kamor je Griffin prišel v vas. Griffin in Mrs. Skufca sta se v nedeljo večer podala na avtomobilsko vožnjo. Kmalu za njima sta odšla iz iste hiše na sprehod 17 letna Frances, hči Mrs. Skufca, in Rud. Zakrajšek iz 12814 Carington Ave. Ko sta se vrnila, sta našla sprednja vrata zaprta, dasi sta jih pustila odprta. Matt Skufca je medtem prišel v hišo in se skril v kleti. Griffin in Mrs. Skufca sta se vrnila domov, in Griffin je šel v klet, ko so padli trije strelji. Griffin se je mrtve zgrudil. Potem je pa Skufca hitel navzgor in dobil svojo bivšo ženo v kuhinji. Začel je streljati in jo kmalu podrl na tla s strelji, potem pa bežal proti svojemu avtomobilu zunaj in zginil. Mrs. Skufca se je razporečila lanskega oktobra, in Skufca je kljub temu še večkrat zehajal k njej in se prepiral z njo ter grozil Griffithu. Nekoga je napadel z mesarskim nožem. Mrs. Skufca ima tri otroke, 17 letno Frances, 16 letnega Harry in 11 letnega Matthew. 10 ur po umoru so našli truplo nesrečnega moškega.

Ranjki Matevž Skufca je stanoval na 3535 W. 66th St. Doma je bil iz vasi Zverče, fara Hinje, ter je bival v Ameriki 20 let. Zapusča dva sina in eno hčer, ter dve sestre, Mrs. Frances Gregorich in Mrs. Jennie Bailick, ter tri brate, Jacoba, Josepha in Johna. V stari domovini zapušča še tri sestre. Bil je član družstva Brooklyn, št. 135 S. N. P. J. Pogreb ranjkega se vrši v četrtek zjutraj iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolia, 3535 E. 81st St., Bodí mu rahla ameriška zemlja!

Pokojni Anton Brzin

V nedeljo večer je preminul rojak Anton Brzin, 15709 Saranac Rd., star 57 let. Tu zapušča eno hčer Mary in tri sinove, Antona, Josepha in Franka ter več sorodnikov. Ranjki je bil rojen v Mokronogu na Dolenjskem, kjer zapušča enega brata. V Clevelandu je bival 27 let. Bil je član dr. sv. Janeza Krst., št. 37 J.S.K.J. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. in potem na pokopališče sv. Pavla pod vodstvom Jos. Zele in Sinovi. Bodí ranjkemu ohranjen blag spomin, prizadetim pa naše globoko sožalje!

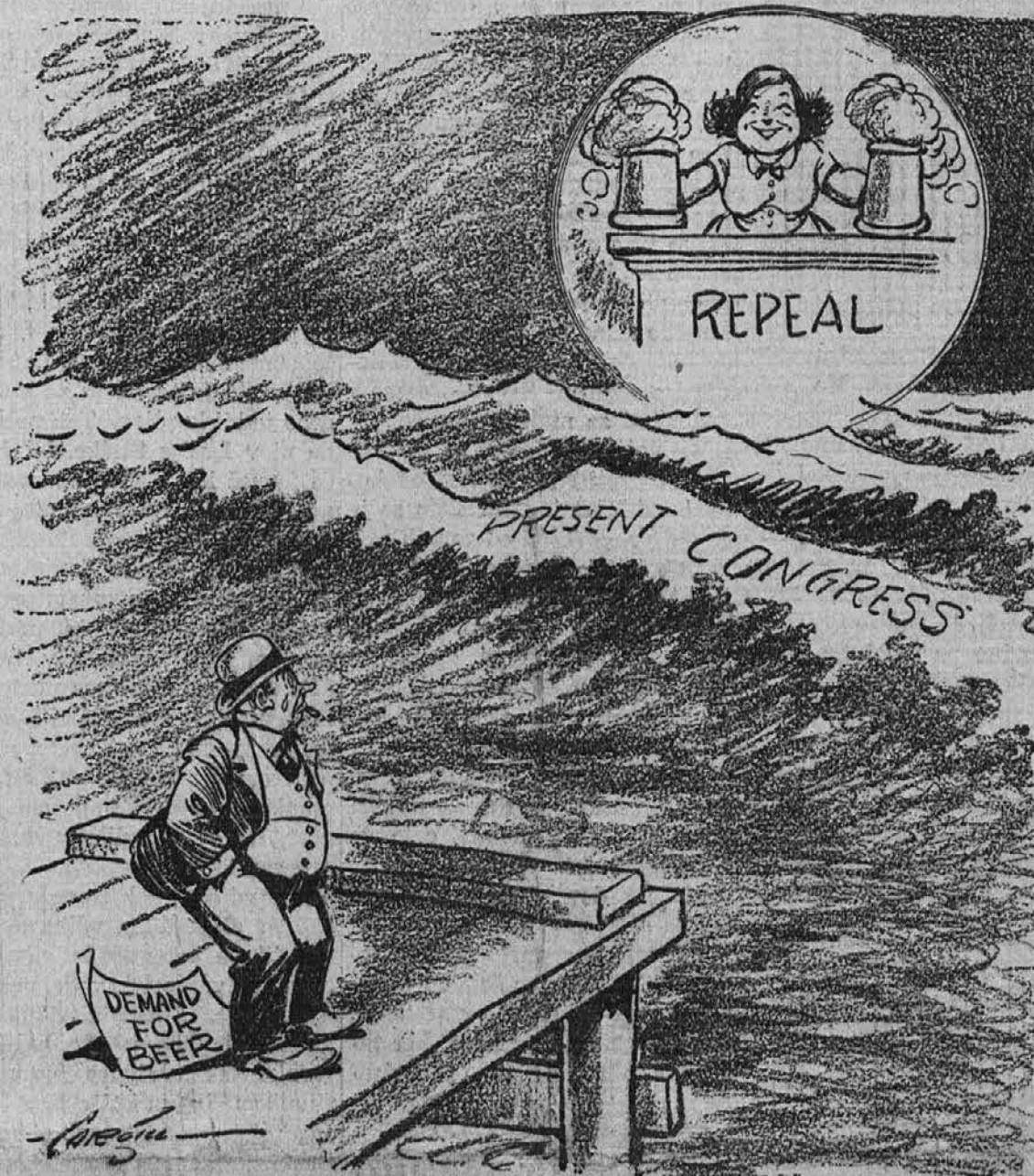
V bolnici

Miss Jane Milavec, hčerka Mrs. Louise Milavec, 15616 Trafalgar Ave., se nahaja v Glenville bolnici, kjer se bo morala podvreči operaciji. Iskreno ji želimo ljubega zdravlja.

V bolnico

V bolnico je bila odpeljana Matilda Kastelic, 383 E. 152nd St. Nahaja se v E. 79th St. bolnici. Želimo ji, da bi čimprej dobro okrevala.

Kakor jelen v puščavi . . .

3,000 brezposelnih našlo začasno delo. Novice iz delavskih krogov

St. Louis, Mo. — Mestna vlada je odredila, da se ima en teden posvetiti "splošnemu čiščenju mesta." Privatniki bodo barvali svoje hiše zunaj in znotraj, uredili vrtove in posajili dvorišča. Na ta način je dobilo 3,000 delavcev, ki so brez dela, začasno zaposlitev.

Newark, New Jersey. — Tu so se zbrali lastniki hiš, ki so brez dela, in katerim najemniki ne plačujejo nobene najemnine. Zbrali so se, da protestirajo proti nasilnemu prodajanju njih hiš radi neplačanih davkov. Kot se čuje pride na šerifovo prodajo kakih 500 hiš, katere lastujejo delavci, ki niso plačali davkov, ker radi brezposelnosti nimajo dela. Na zborovanju zbrani so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, da se davki znižajo za 20 procentov in da se proglasi moratorij na njih hiše, dokler se časi na bolje ne obrnejo.

Nesreča Colariča

Mladi Ben Colarič, 5385 St. Clair Ave., sin Mr. Anton Colariča, poznanega papirarja, je imel nesrečo v nedeljo na svojem domu, ko je imel opravka z raznimi kemikalijami. Pri svojih eksperimentih so kemikalije nenadoma eksplodirale in močno obžgale mladega Colariča. Ben Colarič je star šele 15 let, toda v East Technical šoli je poznan kot najboljši kemist, ki je dobil od profesorjev odlična priznanja. Sedaj se nahaja v Glenville bolnici in želimo iskreno, da bi se mu rane trajno zacelile.

Slovenske vdove

Klub slovenskih vdov prosi, da se članice polnoštevilno udeležijo seje 9. maja ob 8 uri zvečer v navadnih prostorih. Pomeniti se je treba glede piknika. Bodite navzoče!

Vojni veteran stavijo nove zahteve. Ne bodo šli iz Washingtona

Washington, 6. junija. Več kot 2,000 bivših ameriških vojakov, ki se nahaja v glavnem mestu, da zahtevajo izplačilo bonusa, je danes izjavilo, da bodo uporabili "pasivni odpor" napram policiji, ako jih bo skušala pregnati iz mesta. Vsako uro se večja števila nekdanjih vojakov v glavnem mestu, kamor prihajajo po vseh potih in cestah in s truki. Policija v Washingtonu namerava veterane spraviti 50 milj daleč od mesta, in jim grozi z nasiljem, ako se vrnejo. Toda veterani se ne zmenijo za te grožnje. Sklenili so, da se prvič javno "predstavijo" Washingtonu v torek večer, ko bodo paradirali po Pennsylvania Ave., mimo kapitola in Bele hiše. Povelja so izdala, da se morajo veterani mirno obnašati. V kongresu bodo glasovali glede vojaškega bonusa 13. junija, toda mogoče je, da se bo kongres že prej razdel, in do glasovanja sploh ne pride. V senatu je senator Borah se odločno izjavil, da zahteva veteranov po bonusu, nikdar ne bo prodrla. Policija ima vsak dan z vsakim veteranom 7 centov stroškov za živež. Za ta denar dobijo veterani gulaž, kruh, kavo, mleko in sladkor.

Mr. Howard Černe

Med graduiranci East High šole se nahaja letos tudi mladi Howard Černe, sin poznanega slovenskega trgovca z zlatino, Mr. Frank Černeta. Dovršil je šolo z jako dobrim uspehom. Prav iskrene čestitke mlademu dijaku kot tudi očetu in materi.

Odlikovana strežnica

Miss Ann Jessih, bolniška strežnica, je dobila prvo odlikovanje, šolnino v vrednosti \$500 za izvrsten potek njenih študij v bolnici sv. Aleša.

Ameriški milijoni v nevarnosti v južni republiki Čile radi nove vlade

Santiago, Čile, 6. junija. Kapital iz Zedinjenih držav, ki je naložen v južno-ameriški republiki Čile, znaša ogromno svoto \$659,000,000, in ta denar je sedaj v nevarnosti, ker je dobila republika novo radikalno vlado socialistov. Program, ki ga je razvila nova socialistična vlada v Čile, naznanja, da se bodo uničili čarterji vseh tujezemskih kompanij, ki imajo investiran denar v raznih podjetjih republike, in da se bo upeljal visok dohodninski davek na vsa imetja, katerih dohodki presegajo \$2,100 na leto. Načelnik nove vlade v Čile je Carlos Davila, nekdanji poslanik v Washingtonu. Nova vlada je razgnala kongres, in bo vladala na lastno pest toliko časa, dokler ne bo varno, da se razpišejo volitve. Pričakuje se od nove vlade, da bo zaplenila vse tujezemske rudnike, industrije in kapital, ki je večinoma v rokah Amerikancev, dasi so tudi Angleži in Nemci pri tem prizadeti. V novi čilenski vladi sta dva komunisti in socialisti ostali pa pripadajo raznim drugim strankam.

Previsoka plača

Charles Bradley je načelnik eksekutivnega odbora družbe cestne železnice v Clevelandu. Kot tak dobiva \$25,000 plače na leto. Bradley je sicer izvrsten uradnik, toda mestna vlada pravi, da je preveč. V teh časih, ko se je moralo moštvo cestne železnice zadovoljiti s 16 odstotki znižano plačo, bi bilo tudi za Bradleya pravilno, da bi se zadovoljil vsaj s 25 procenti. Mestna vlada bo protestirala proti tej plači, ki gre v škodo onih, ki se vozijo, ker morajo plačevati visoko vozno.

* V mestu Valencia, Španska, je pogorela univerza.

Strašna razstrelba.

Ob 12:30 danes zjutraj je nastala strašna razstrelba v Ellington apartment hiši na vogalu 9. ceste in Superior Ave. Takoj za razstrelbo je pa nastal ogenj, ki je zahteval dvojce človeških žrtev, 24 oseb je moralo v bolnišnice, in nad 50 jih je dobilo večje ali manjše poškodbe. 200 oseb je stanovalo v hiši, kjer se je pripetila razstrelba. Bojijo se pa, da bodo našli v ruševinah še več mrtvih ljudi. Ob pol štirih zjutraj danes je ogenj toliko ponehal, da so ognjegasci lahko šli v ruševine iskati mrtvece. Poslopje je bilo vredno \$400,000, in je popolna ruševina. Kaj je povzročilo razstrelbo danes ob 4. uri zjutraj še ni bilo mogoče dognati, toda več oseb je povedalo, da je bil opolnoči tako huda duh po plinu v hiši, da so morali iti iz hiše, in je v istem trenutku nastala razstrelba, ki je dotične močno ranila. Po eksploziji je bila videti vsa hiša naenkrat v ognju. Ko je ogenj objel poslopje so napol podivjani stanovalci hiše, od strahu in groze se pokazali pri oknih. Eden za drugim so skakali pri oknih na tla. Tri minute po eksploziji je že bilo 16 ognjegasnih kompanij na mestu. Prišel je ognjegasni načelnik Granger, policijski načelnik Metowitz in direktor javne varnosti Merrick, ki biva dva bloka proč. Kmalu so odnesli 35 oseb iz goreče hiše v Hollenden hotel, 20 oseb so prinesli v škofijo zdravne, ostale pa v hotele Gilsey in Ohmstead. Hiša ima 6 nadstropij. V petih so bivali ljudje, spodaj pa je bila ena lekarna, prodajalna smodk, restavrant, knjigarna, brivnica in urad neke posojilnice. Dasi je bila že ena ura zjutraj pa se je v par minutah v okolici zbralo nad 10,000 oseb. Poklicanih je bilo 200 moških policije. Ženske v nočnih oblekah so divje begale okoli, prestrašene na smrt, dokler jih policija ni polovila in odpeljala na varno. Tri ure so ognjegasci delali, dokler niso spravili ognja pod kontrolo. Koliko je mrtvih, se bo zvedelo, ko bodo preiskane ruševine.

Slovenski farmer na obisku

Iz Richmondville, New York država, je prišel na obisk v Cleveland Mr. Frank Podpadec. Obiskal je svojega sina Louis Podpadca, svoji dve hčeri, Julijo in Johano Podpadec, ter sestro Mrs. Mary Znidaršič, 1206 Norwood. Ker je bival pred leti dolgo dobo v Clevelandu, ima seveda tukaj mnogo znancev in prijateljev, ki so ga zopet radi videli v svoji sredi. Mr. Podpadec se ni prav nič izpremenil zadnjih 13 let, odkar je odšel na sveži zrak na farne. Obiskal nas je tudi v našem uredu ter se naročil na list za celo leto. Danes je odpotoval zopet nazaj na svojo lepo farmo in pri odhodu pozdravljaj vse svoje sorodnike, prijatelje in znance in se jim prav iskreno zahvaljuje za vso gostoljubno postrežbo.

Card party in ples

Danes zvečer priredi po seji card party in ples podružnica št. 14 SZZ v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. Vstopnina samo 25c. Seja se prične že ob 6:30 zvečer, potem pa sledi zabava.

Mrs. Miller boljša

Rane, ki jih je dobila soproga župana Millerja zadnji teden v avtomobilski nezgodi, se hitro celijo in bo tekom enega tedna Mrs. Miller že okrevala.

Lastniki posestev v državi Ohio so silno zaostali s svojimi davki

Columbus, Ohio, 6. junija. Davkoplačevalci v državi Ohio se nahajajo v perečem položaju, iz katerega se jim bo silno težko izkupati. Lahko se reče, da davkoplačevalci ne morejo več plačevati svojih davkov. Ne samo, da grozi lastnikom hiš in zemljišč nasilna prodaja njih posestev, pač pa tudi na drugi strani državne blagajne kmalu ne bodo imele več denarja, da bi vodile vledne posle. To se godi v času, ko so dolgovi države Ohio narasli za 67 procentov, ko se je narodno bogastvo povečalo le za 23 odstotkov, in davki so pa zaostali 111 odstotkov. Zaostali so davki v vsakem okraju, bodisi v malih ali velikih okrajih. Skupni dolg na neplačanih davkih znaša danes ogromno svoto \$92,632,183.29, ali malo manj kot sto milijonov dolarjev. Davčna lastnina države Ohio je precejšen del nekako \$10,000,000,000. Od te svote se plačujejo davki povprečno \$2.25 od \$100. In ne samo, da bi se v teh časih davki znižali, pač pa se zvišujejo iz enostavnega vzroka, ker ni dovolj denarja na razpolago, da bi se plačevali redni stroški države. Družega izhoda zaenkrat ni, kot da država preneha z vsemi aktivnostmi, ki niso neobhodno potrebne. Skrajšal se bo šolski pouk, ali ponekod popolnoma opustil. Nove zgradbe se ne bodo gradile, plače vseh državnih uslužbencev se morajo temeljito znižati. Ljudje ne bodo več volili za izdaje bondov, ki povečujejo dolgove države in tako zvišujejo davke. Davki so se zlasti v zadnjih treh letih slabo pobirali. Leta 1928 je bilo "samo" \$45,000,000 v neplačanih davkih, do čim se je v treh letih ta svota pomnožila za več kot sto odstotkov. Samo v Cuyahoga okraju, kjer se nahaja mesto Cleveland, dolgujejo ljudje nad \$44,000,000 v neplačanih davkih. Da neplačanje davkov v obilni meri povzročuje brezposelnost, ker država nima denarja, da bi plačevala ljudi in vodila nova dela, je samoočeno umevno.

Slovenski graduanti

Poroča se nam: Nad 300 fantov in deklet bo graduiralo iz Collinwood višje šole v četrtek večer. Med njimi je tudi Miss Hermine Cernelich, 403 E. 146th St. Miss Cernelich bo nadaljevala svoje študije v Spencerian Commercial College. Kot drugi slovenski graduanti in graduantkinje je tudi Miss Cernelich pokazala svoj talent s tem, da je komponirala razredno pesem in je s tem dobila posebno odlikovanje. Iskrene čestitke!

Plesna umetnost

Zadnje nedeljo večer je priredila Miss Leona Hart v Masone avditoriju na Euclid Ave. plesni program s svojimi učenkami. Nastopilo je tudi več slovenskih deklic, ki se učijo v S. N. Domu pod nadzorstvom Miss Hart. Med udeleženci v nedeljo smo opazili tudi precej naših ljudi. Najbolj je ugajala mala Miss Jean Živoder, 1068 E. 67th St., ki je nastopila v desetih različnih plesih.

Ta bo državljani

Pretekli teden je tetica štokrka obiskala v City Hospital mlado Mrs. Ana Brodnik, 1174 E. 60th St., kjer ji je podarila krepkega sinčka. Mati in dete, vse je zdravo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po razpisu: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. FIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 133, Tue., June 7th, 1932

Pomen omejitve naseljevanja

Naseljevanje v Zedinjene države je danes skoro popolnoma omejeno. Kar naseljevanja ni omejila postava sama, so ga omejile razmere, v kakoršnih se nahaja danes Amerika. Vsakdo ve, da je Amerika naraščala in napredovala z naseljevanjem, ki so množili prebivalstvo in vršili v obširnih tovarnah, industrijah, na prerijah, v gozdu in na farmi pionirsko delo prostrane Amerike. In sedaj, ko je naseljevanje takorekoč končalo, nastane vprašanje:

V kakšni deželi smo in kakšen vpliv so imeli naseljenci na Ameriko? Leta 1930 je bilo v deželi 14,300,000 tujerodcev, kar predstavlja 12 procentov prebivalstva. Dodatno je bilo 26,000,000 ljudi, katerih starši so bili tujerodci. Na ta način je znašalo število tujerodcev in njih tukaj rojenih otrok več kot 40 milijonov, skoro tretino vsega ameriškega prebivalstva.

Toda iz tega dobimo le približno sliko, kar ameriško ljudsko štetje našteva le prvo in drugo generacijo, dočim so prejšnje generacije skupaj našteje kot rojeni Amerikanci od tu rojenih staršev. Ako bi mogli prišteti še tretjo in četrto generacijo, tedaj bi dobili šele pravi pojem, kakšna kri se pretaka po žilah ameriškega prebivalstva.

Amerika je v resnici topilnica vseh plemen. Vse vrste ljudi in narodov so prišli sem in se pomešali med seboj v novo civilizacijo. Čas je najboljši faktor za ustvarjanje te zmesi. Dandanes je težko dognati kakšnega pokoljenja so Amerikanci, ki so le priseljenci druge ali tretje generacije. Demokratični občij Amerike so jako olajšali poroke med ljudmi raznih pokolenj in danes imamo mnogo njih, ki, ako gredo nazaj v par generacij, spoznajo, da izvirajo iz raznovrstnih narodnosti.

Priseljevanje tujcev je prineslo v Ameriko sveda tudi razne probleme. Gotovo dejstvo je, da veliko priseljevanje tekom zadnjih 150 let, je na vsak način pomnožilo prebivalstvo, razvilo bogastvo Zedinjenih držav in ustvarilo deželo, kateri ni primera v zgodovini. Tudi najrevnejši izseljenci so na vsezadnje bili ljudje, ki so bili toliko podjetni in pogumni, da so se odločili na izselitev od doma.

Na drugi strani je pa naseljevanje podarilo Ameriki ljudi z izbornimi kvaliteta in na vseh mogočih poljih. Ni resnica, kot trdijo nekateri, da je naseljevanje nadomestilo boljše ljudi s slabšimi, pač pa je resnica, da so Amerikanci z naseljenci v gospodarskem in kulturnem oziru napredovali. Da ni bilo naseljevanja v isti meri, kot so ga imele Zedinjene države, tedaj bi bile slednje danes tam, kjer je — Argentina, Mehiko in druge republike v Južni Ameriki.

Z ustavitvijo naseljencev v Zedinjene države se bodo kmalu čutile gotove spremembe v deželi. Ena prvih sprememb bo padec rojstev v deželi. Druga sprememba povprečne starosti Amerikance. Že v zadnjih treh letih opazujemo, da število rojstev v Zedinjenih državah silno hitro pada. In to število bo še bolj padalo, čimveč se priseljenci prve in druge generacije asimilirajo, in čimbolj se širi znanje o porodni kontroli med ljudmi, kar je nekaj pristno ameriškega.

Vendar padanje rojstev se ne more neprestano nadaljevati, kajti sicer dobimo v bližnji bodočnosti problem, kakoršnjega svet še ni imel, namreč pravcati narodni samomor. Ako se število rojstev stalno znižuje, število smrtnih slučajev pa postaja večje, tedaj je enostavno, da narod izumre.

Medtem se bo pa povišala povprečna starost ljudi, ki bo dosegla najbrž letnico 70 let, dočim je danes 60. Privaditi se bomo morali družbi, v kateri je izmed vsakih treh eden že star človek. To pomeni, da dežela, kjer prevladujejo starejši ljudje, postane bolj konservativna, in veliki in hitri napredki, ki so bolj odvisni od mladih ljudi, bodo polagoma zginili.

Bodočnost ameriškega prebivalstva je in ostane spojena s priseljevanjem v preteklosti. Amerika je zmes mnogoštevlnih narodnosti. Kar se je zgodilo večino druga od po svetu, se tukaj ponavlja. Zgodovina človeštva je skoro povsod zgodovina preseljevanja. Ameriški narod bodočnosti ne bo samo mešanica, ampak povsem nov narod, strnjen iz raznih drugih narodnosti.

D O P I S I

Cleveland (Newburg), O.— Zopet sem pred Vašimi durmi prošnja, da mi odločite nekoliko prostora v Vašem listu, ker sem prepričana, da je Ameriška Domovina vsakdanji gost v vsaki slovenski hiši. Zato tudi potrkam na vrata vsake newburške hiše s pomočjo Ameriške Domovine in agitiram za Slovensko žensko Zvezo. Tiste, ki ste že članice, se spomnite, da je ta mesec zadnji naše kampanje. Gotovo ima vsaka članica kako prijateljico, katero naj skuša pridobiti za našo žensko organizacijo. Res je, da so slabi časi, pa če je dobro volja, se pa le nekaj nare-

di. Posebno pa še kličem pod našo zastavo naša dekleta in mlade žene. Slovenska ženska Zveza vas potrebuje. Brez vas ne more biti napredka. Ve ste, ki boste morale obdelovati to veliko narodno polje, na katerega sedež sejejo vaše matere.

V sredo, 8. junija je seja našega podružnice. Vabljeni ste vse tiste, ki ste že obljubile, da boste pristopile. Pridite prav gotovo po cerkvenem opravilu v šolske prostore. Še enkrat po hišah hoditi je težko, zato prosim da ne upoštevate in da ne boste pozabile. Vsaka članica naj skuša pripeljati eno novo kandidatino

in zmaga bo gotova. Samo pomislite, ko bi bilo na 1. julija zapisano, da je dobila podružnica št. 15 Zlato knjigo, da so newburške žene in dekleta na prvem mestu. Sestrski pozdrav,

Mrs. Apolonia Kic.

MLAD SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Anton Prijatelj

Danes bo dobil na zdravniški fakulteti v St. Louis, Mo. doktorsko diplomu Anton Prijatelj, star komaj 25 let. S svojo nenavadno pridnostjo je izdelal vse šole in bo, še tako mlad, prejel diplomu doktorja vsega zdravilstva.

Mladi doktor je sin slovenskih staršev, Mr. in Mrs. Anton Prijatelj, ki vodijo grocerijsko trgovino na 6724 St. Clair Ave. v Clevelandu. Prve šolske nauke je dobil naš novi zdravnik v farni šoli sv. Vida v Clevelandu, pozneje pa je obiskoval John Carroll višjo šolo. Dr. Anton Prijatelj bo praktičiral eno leto v bolnišnicah v St. Louisu, nakar odpre svoj urad v Clevelandu.

Pravni nasveti

Piše Frank V. Opaskar

Ker naša apelatna sodišča v svojih razsodbah tolmačijo zakone in postavte te dežele, so radi tega zanimive in informativne za nas. Premalo se zanimamo za take razsodbe, zato pa velikokrat pridemo v zadrego, ker ne vemo, kaj zahtevajo postavte od nas. Potom tega članka vam sporočam nekaj pomembnih razsodb, ki se tičejo vsakdanjih zadev.

1. Marija Barragat je tožila Cleveland Railway družbo za odškodnino. Dobil je namreč poškodbe nekega dne, ko je hotela stopiti na voz ulične železnice in je bila pri tem pahnjena od ljudi zdej, da je padla po stopnicah voza in se poškodovala.

Apelatna sodnja tega okraja je razsodila, da v tem slučaju ni odgovorna družba ulične železnice, ampak le množica, ki je pahnila žensko, da je padla in dobila poškodbe. Kompanija ni kriva za naval ljudi, ki drve na sedeže, ker je tak naval nemogoče kontrolirati.

2. Neki Coffman je tožil United Gas and Electric Co. Tukaj je zelo zanimiv slučaj. Coffman je imel navado, da je delal čke ne da bi imel denar na banki. Par tednov pozneje pa je dobil denar in take čke plačal. Tako je delal vsak mesec s plačevanje električnih računov. Nekaj časa je družba potrpela, ko se ji je pa zdelo dovolj, ga je družba dala aretirati, ker je dajal čke in ni imel dovolj denarja na banki za pokritje čke. Predno je Coffman velika porota obtožila, je pa Coffman čke plačal in velika porota ni o tem obravnavala.

Ko je vse potihnilo, je pa vložil Coffman tožbo proti kompaniji, češ, da ga je dala po krivem aretirati in obtožiti. Coffman je trdil, da je res izdajal čke, ne da bi imel dovolj denarja na banki, ampak da je pozneje vse te čke plačal in da je kompanija to vedela. Zato, je trdil Coffman, ni zakrivil nikake goljufije. Nižja sodnja mu je prisodila odškodnino v vsoti \$1,000. To je pozneje znižala na \$500. Kompanija je pa tožila na apelatni sodnji in ta je razsodila, da je Coffman zakrivil goljufijo vselej, kadar je napravil čke, ne

da bi imel dovolj denarja za pokritje istega. Te goljufije ne pokriva dejstvo, če je te čke pozneje plačal. Čeprav ga kompanija ni dala aretirati že prej, pa je imela pravico do tega vselej, kadar je poslal čke za električne račune, pa ni bilo dovolj kritja za čke na banki.

3. Frank Scopilleti proti državi Ohio. Scopilleti je peljal neko dekle v samotni kraj, kjer ga je čakalo več fantov in so tam storili dekletu silo. Scopilleti je bil takrat star osem dni manj kot 18 let. Ko je bil prijet in obtožen tega zločina, je pa bil že več kot 18 let star. Obravnava se je vršila na okrajnem sodišču, zahteval pa je Scopilleti, da se vrši obravnava na mladinskem sodišču, kot za mladoletne. Apeliral je na prizivno sodišče glede tega. To sodišče je spoznalo, da v tem slučaju, ker je bil zločin nenavadno surov in velik, da ima okrajno sodišče pravico zaslišati tožbo in obsoditi obtoženca, posebno še, ker je v času tožbe že dopolnil 18. leto. Če bi se ga bilo izročilo mladinskemu sodišču, bi se bil izognil vsaki kazni. Mladinska sodnja se peča samo s zadevami za male pregreške.

4. National School of Cosmetics proti Nagel Court of Appeals of Miami. Marsikdo se je že dal pregovoriti od raznih privatnih šol, da se je vpisal in plačeval pod pretezo, da bo ob koncu študij dobil delo. Tako je nagovorila tudi gori omenjena šola Mrs. Nagel, da je dala svojega hčera učiti za ekspertinjo v kosmetiki. Potrošila je za hčer precejšnjo vsoto denarja, ker je šola garantirala, da bo hči po končani študiji dobila delo za najmanj \$35.00 na teden. Toda dekle po dovršenih študijah ni dobila dela, nakar je njena mati tožila šolo in sodnja ji je prisodila \$1,330.00, ker šola ni izpolnila svoje obljube in garancije. To je izvanreden slučaj, ker take šole so navadno zelo prebrisane in ne obljubijo nič.

PRIMORSKE NOVICE

Vojvodinja d'Aosta, pokroviteljica društva "Italia Redenta," ki vzdržuje otroške vrtece v Julijski krajini, je obiskala te dni otroški vrtec v Štorjah pri Sežani. Bila je močno zaskrbljena. — Anton Kravanja, star 6 let, iz Bovca je našel v travi nerazpokočeno granato in se pričel z njo igrati. Granata se je razpočila in dečka hudo ranila. — Propadanje Trsta. V prvih štirih mesecih tega leta je znašal skupni promet v Trstu 12,251,404 stotov, lansko leto v istem času 13,601,376. — V Grgarju so orožniki aretirali Ivana Reja, pokojnega Matije, češ, da se je napak legitimiral. — Tržaškemu fašističnemu tajniku Karlu Perusini je bila podeljena čast "komendatorja." — V Gorici je bila obsojena Amalija Cumar na šest mesecev ječe, ker je kot občinska uradnica poneverila 9,000 lir. — Preiskava o zločinu na Vrniku, kjer je nezakonska mati zadavila novorojenčka, kaže, da bo ostala na mrtvi točki. Pravijo, da so gospodje zatisnili eno oko. Domačini molčijo in izjavljajo, da bodo v primeru, ako bi zaprli katero po nedolžnem — izdali pravo zločinko. — V Šmarjahu Vipavskem se je zgodila huda nesreča. Tovorni avtomobil, na katerem se je nahajalo več sodov vina, je prišel nenadoma drčati po cesti navzdol, ker so odpovedale zavore. Avtomobil se je prevrnil. Pri tem so bili hudo ranjeni trije dečki, med njimi Ivan Ilič, star 12 let. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico; ostala dva pa so peljali v Trst. — Pater Trotter, ki je upravljal v Idriji službo italijanskega dušnega pastirja, kurata mestne bolnišnice in uradnega učitelja šolskega verouka, je prestavljen iz Idrije. Odhajajoči pater, dasi Italijan po rodu, je bil v svojem delovanju res Kristusov služabnik v pravem pomenu besede. O Idrijčanih bo menda odnesel dober vtis. Napram slovenskemu življenju je bil prijazen in se je naučil jako dobro slovenščine.

DOBROTE SLAVNEGA ČISTILNEGA PROCESA

Kadilci, ki pokade povprečno po dvajset cigaret na dan, potegnejo dnevno iz njih približno tisoč kubičnih inč dima. Poskusi s posebnimi stroji so dognali, da potegne kadilec z vsakim potegljajem iz cigarete dve in pol kubične inč dima. Kadilec napravi iz cigarete približno dvajset potegljajev.

Odkar se je dognalo, da sedem izmed desetih kadilcev vdihava, ostali trije pa vdihavajo nevede, je zelo važno, da je dim čist in snažen in da so bile iz njega odstranjene gotove nečistoče.

Vprašanje vdihavanja so dvignile Lucky Strike cigarete. — Lucky Strike so si drznile dvigniti to vprašanje, kajti to so edine cigarete, ki nudijo zaščito grla potom procesa praženja, v kojega je vključena tudi uporaba ultravioletnih žarkov. Pri izdelovanju Lucky Strike je uporabljen ta slavnj čistilni proces za odstranjanje gotovih nečistoč, ki so po naravi navzoče v vsakem tobaknem listu, neoziraje se, kakšne vrste je tobak in za kakšno ceno je bil kupljen. Teh nečistoč pa ni v Lucky Strike. Ni čuda, če je več kot 20,000 zdravnikov ugotovilo, da Luckies manj dražijo grlo.

Pa še več. Ko praženje izžene gotove nečistoče, napravi prostor za posebno dobroto in posebno milobo, kajti edino v Lucky Strike je oni mil okus praženja. Da napravijo izdelovalci Luckies boljše in milejšo cigareto, iščejo po vsem svetu trge najboljšega tobaka. Na pomoč so pozvali znanost, da dajo kadilec dobrote procesa čiščenja.

Ali vdihavate? Seveda, vsak kadilec ali kadilka vdihava del dima, ki ga potegne iz cigarete. Nekateri vdihavajo vede, nekatere nevede. Lucky Strike vam jamči zaščito, kajti gotove nečistoče, skrite celo v najfinejšem in najmilejšem tobaknem listu so odstranjene potom Luckies slavnega čistilnega procesa.

SOJ UMOR NAROČIL

Z edinstveno zadevo se pečajo te dni orožniki v Prostejevu na Čehoslovaskem. V tamošnji bolnici je namreč umrl 62 letni Jožef Pollak. Preden so ga pokopali, so orožniki izvedeli, da je postal starček žrtev umora. Gre za umor po naročilu umorjenca samega. V zvezi s tem so orožniki aretirali brezposelnega zidarja Jožefa Kalaba iz Ohrota, ki je osumljen zločina in je dejanje tudi priznal. Pollak je bil že več let hudo bolan, nad trideset let ga je mučila nediha. Za vsako delo je bil nesposoben in čisto je govoril, da si bo končal življenje. Bil je pa veren človek in je imel zato strah pred samomorom. Že dolgo je iskal človeka, ki bi bil pripravljen ubiti ga za odškodnino. Ponujal je potepuhom 800 do 1000 Kč, toda nihče ni bil dovoljen za nenavado kupčijo. Naposled se je seznanil Pollak s Kalabom. To je bil mož, ki ga je iskal. Kalab pa je bil previden in je pri znancih najprej poizvedoval, kakšna kazen doleti človeka, ki umori drugega. Ko so mu povedali, da včasih 15 let ječe, včasih pa tudi doživetljenski zapor, se je moč premislil. Kljub temu je večkrat obiskal Pollaka ter ga prosil za denar, ki mu ga je ta tudi dal. Predzadnji pondeljek je Pollak zopet silil v Kalaba, naj ga ubije. Ponujal mu je 500 kron. Kalab se je dal pregovoriti in odšla sta v zapuščen skedenj blizu Prostejeva, kjer je Kalab Pollaka obesil, vrv pa se je utrgala in Pollak je padel na tla. Mož pa ni odnehal. Sam je odšel v Prostejev in kupil debelejšo vrv. Oba sta obiskala na to več beznic, kjer se je Kalab napil žganja. Ponoči sta zopet odšla na skedenj, Kalab je zadržal starčur vrv okrog vratu in ga potegnil kvišku. Ko je videl, da je Pollak v obraz posinel, ga je postalo strah in je vrv pre-

rezal. Nezavestnega Pollaka je nato zavlekel v njegovo stanovanje, odkoder ga je reševalni avto prepeljal v bolnico. Pollak je še nekaj dni živel in se je celo zavedel, ni pa hotel povedati, od česa izvirajo poškodbe na vratu. Šele po njegovi smrti je Pollakova znanaka izdala skrivnost. Kalab je sprva tajil, ko so ga pa odpeljali na kraj dogodka, je dejanje priznal. Zaradi umora so ga izročili sodišču.

ČE BI NE BILO PTIC, BI TUDI NE BILO LJUDI

Sedem let brez ptic bi zadoستovalo za uničenje človeškega rodu, je izračunala neka naravoslovka. To se vidi neverjetno, a razlaga je zelo preprosta. Žuželke spadajo med najhujše sovražnike človeškega rodu, vse živijo od rastlinskih in živalskih snovi in se grozovito množijo. Iz enega samega para koloradskega hrošča se v teku samega potletja izleže 60 milijonov potomcev. Edina učinkovita obramba proti temu nezasišlanemu razmnoževanju so ptice. Če bi ne bilo ptic, bi žuželke kmalu pokončale ves krompir, vse žito in vse kulturne rastline sploh, od katerih živijo ljudje in njihova živina. Sicer pa ne pokončujejo ptice samo žuželk, temveč pobijajo tudi miši in podgane. V gnezdu neke sove so našli 20 mrtvih podgan, v nekem drugem gnezdu trupla 52 miši. Postovka požre v enem mesecu povprečno 100 miši. Naseljenci na Novem Zelandu so pred nedavnim nazorno občutili, kakšne važnosti so ptice. Pobijali so jih nekaj časa kar za stavo. Kmalu potem so se pojavile na poljih neznanske množine gosenic, ki so uničile letino. Bilo jih je toliko, da so morali ustaviti železniški promet, ker so postale tračnice od njih spolzke in nerabne. Ljudem ni preostalo drugo, kakor da so naročili iz Anglije na tisoče vrabcev. Ti so se v novi domovini kmalu razmnožili in so pokončili gosenice. Človek skrbi torej samo za lastni obstanek, če skrbi za ohrano ptic.

MOŽ Z 260 NEVESTAMI

Poseben mojster v varanju lahkovernih žensk je češki varovalni potnik Emanuel Tuma, ki si je zbral kar 260 nevest. Tuma je objavljval v listih oglasa, v katerih je ponujal roko lepih, mladih in premožnih ženskam. Izdajal se je za inženjerja ali visokega uradnika. Časi so slabi, pa je na oglase odgovorilo kar 260 žensk. Med njimi so bile tudi poročene žene, ki so izjavile, da se takoj ločijo, če se zanje odloči. Tuma je pregledoval vso to kopo ponudb in slik, ki so bile seveda tudi priložene, pa se ni mogel odločiti za nobeno, zato se je odločil za vse. Odpisal je vsem, obiskoval vse po vrsti, kakor ga je pač pot prinesla sem ali tja, živel povsod dobro in veselo in si, kjer se je le dalo, izposodil tudi nekaj za nadaljnjo pot do druge neveste. Ta posojila so dosegla pri nekaterih nič manj kakor do 10,000 čehoslovaskih kron. Te dni pa ga je doletela končna usoda vseh sleparskih pustolovcev. Ko je v Hodoninu zopet obiskal neko svojo "nevesto," od katere je bil že prejel 2000 čehoslovaskih kron na račun bodoče zakonske sreče, in jo poprosil za nadaljnjo naklonjenost, je nevesta postala nezaupljiva. Povedala je zadevo svojim sorodnikom, ti pa so jo obesili na nos orožnikom, ki so se takoj pričeli zanimati za tajinstvenega ženina. Našli so ga, ko je zapuščen hišo druge žrtve s polno denarnico lepih bankovcev in ga aretirali. Sedaj čaka Tuma v Brnu na plačilo za svoje pustolovščine. Usodno za možaka je, da so našli v njegovem stanovanju seznam vseh 260 lahkovernih nevest. Češki listi se sedaj zanimajo, ali bo povabilo sodišče h glavni razpravi vseh 260 Tumovih nevest. Če jih bo in če bodo prišle, bo pogled na to lepo četo vsekakor zelo zanimiv.

Če verjamete al' pa ne.

Bilo je za časa svetovne vojne, ko so po mestih zbiral za Rdeči križ. Belo oblečene bolniške strežnice so hodile okrog in kar na cestah so ustavljale boljše oblečene gospode za prispevke. Tako neka lepa bolniška strežnica ustavi nekega mlajšega gospodiča, ki je bil videti precej ohol in ga prosi za kak dar v blagajno Rdečega križa.

"Gotovo vam bom nekaj dal, še celo pet dolarjev vam bom dal, lepa gospodična, ako mi obljubite, da mi boste vi osebno stregli, če bi se pripetil slučaj, da bi prišel v bolnico. Ali mi to obljubite?"

"Obljubim vam, da vam bom osebno stregla, če vas pripeljejo v našo bolnico," hitro obljubi bolniška strežnica. In gospodič ji da petdolarški bankovec z elegantnim poklonom.

Ko hoče že iti gizdalin naprej, mu reče bolniška strežnica: "Vendar, gospod, nekaj bi rada pripomnila k vsej stvari."

"No, kaj pa takega?"

"Obljubila sem vam, da vam bom osebno stregla, toda bojim se, da Vas naša bolnišnica ne bo sprejela v oskrbo."

"Da me ne bo sprejela? Rad bi vedel zakaj ne? Vsaka bolnišnica mora sprejeti bolnike."

"To je že res, ampak za gotovo vem, da pri nas ne boste sprejeti, ker jaz sem namreč zaposlena v — porodnišnici."

Neka ženska se je zamudila pri prijateljici dlje kot je mislila. Ko hiti domov po temnih ulicah, naenkrat zapazi, da ji sledi neki možki. Pospeši svoje korake in se previdno ozre nazaj in glej, tudi neznanec je pospešil korake. Kmalu jo bo dohitel. Ženska se spusti v dir, možki pa tudi. Zavije okrog vogala in že je pred domačo hišo in v tistem hipu je bil pa tudi že neznanec pri njej.

"Preberite to-le!" ji reče neznanec, ji stisne neki papir v roke in odhiti dalje. Napol mrtva odpre večna vrata in hiti v svoje stanovanje. Ko pride končno do sape, razvije papir, ki ga ji je dal neznanec in vidi z velikimi črkami zapisano: Velika razprodaja zimskih sukenj se vrši ta teden v N. N. modni trgovini!

Fant je hotel biti galanten napram svoji plesalki in ji med plesom šepne na uho:

"Vi imate dražestne ročice, gospodična."

"Res?"

"Res! Kadar zdehate, niti ne morete z rokami pokriti svojih velikih ust."

Fizioleček je pa res najboljši zakonski mož. Prav vsako željo izpolne svoji ženi.

"Ja, ja, svoji ženi dovoli celo, da lahko nakupi kolikor more dobiti na — upanje."

Za ograjo vrtno gleda, mimo gre mnogo ljudi ... bi lahko rekli o Jožetu Dihurju, ki se je krčevito držal za fenc in se neusmiljeno davil.

"Kaj se pa tako daviš? Ali je bilo malo preveč ohajčana?" ga sočutno nagovori prijatelj, ki je prišel mimo.

"Kaj bo ohajčana preveč! Nič ga ni bilo preveč, samo moj želo-dec je premajhen ..." se pritožuje Jože.

Posestnik zaloti vaškega postopača Dermaljo, ki se potika okrog kurnice.

"Kaj pa delaš tukaj?" ga vpraša posestnik.

"Veste, delam, kar mi je zdravnik naročil."

"Pa ti zdravnik menda vendar ni naročil ponoči stikati okrog moje kurnice."

"Tega mi sicer ni naravnost rekel, ampak kurjo župco mi je predpisal."

EARL DERR BIGGERS:

KITAJČEVA PAPIGA

"No, nič ne de," je zasukal milijonar. "Kaj neda, milostna gospa, bisere si daste poslati semkaj?"

"Da! Drevo odidejo iz Honoluluja. V šestih dneh bi mogli biti že tu."

"Te je brez pomena! Moja hčerka bo danes popoldne odpotovala v Denver. Sam pa se jutri odpeljem na jug. V enem tednu se mislim sniti z njo v Eldorado in potovati z njo vred dalje na vzhod."

"Pripravljen sem, poslati vam bisere, kamor želite," je predlagal Eden.

"Zelo ljubeznivo." P. J. Madden je premišljal, potem pa je odgovoril Alici Jordan: "Saj je to tisti niz, ki ste ga leta 1889. nosili v starem Palace hotelu?"

Osupla ga je pogledala. "Seveda."

"In še lepši, kakor je bil tedaj; prisegel bi," se je razvnel Aleksander Eden. "Veste, gospod Madden, med draguljarji je doma vraga, da biseri vsrkavajo vase osebnost žene, ki jih nosi; postanejo blesteči ali topi, kakršna je pač duševnost gospe, katero krasi. Če je to res, so ti biseri z leti morali postati čudno lepi."

"Budaost!" je zarobljeno zarinčal Madden. "O, oprostite, s tem nočem zabavljati čez milostno gospo. Ampak kot trgovec nočem poslušati takega praznoverja. Vendar pa vzamem bisere za ceno, ki sem jo imenoval."

"Eden je majal z glavo. 'Saj so vredni najmanj tri sto tisoč dolarjev.'"

"Zame ne. Dve sto in dvajset tisoč — od teh takoj dvajset tisoč za aro, da bo držalo, ostanek pa trideset dni potem, ko prejmem niz. Ali - ali!"

Vstal je in zarežal na draguljarja. Eden, drugače mojster v pogajanju, je čutil, da ga je minila pred kamnitim čokom vsa njegova umetnost. Onemogel se je ozrl na svojo prijateljico.

"Vse v redu, Alec," je mirila Alica. "Sprejem ponudbo."

"Dobro," je vzdihnil draguljar. "Sijajno ste opravili, gospod Madden"

"Kakor je prav. Sicer namreč ne kupim." Madden je potegnil čekovno knjižico. "Dvajset tisoč na mizo, kakor je obljubljeno."

Prvikrat se je oglašil tajnik. Njegove besede so bile izgovorjene s tankim glasom in neprijetno vpludno. "Rekli ste, da bodo biseri prišli v šestih dneh?"

"V kakih šestih dneh," je potrdila Alica.

"Dobro." Njegov glas je zazvenel nekam lizunsko. "Pridejo z..."

"S posebnim slóm!" Eden si je gospoda v temnomodri obleki naknadno pozorneje ogledal. Bledo visoko čelo, sivkaste oči, ki so mogle s svojim pogledom človeka zbegati, dolge, blede, lakomne roke. "Nič kaj prijeten sodobnik," si je mislil in je rezko ponovil: "S posebnim slóm!"

"Kajpak!" je bil uslužni odgovor.

Madden je izpolnil ček in ga položil na pisalno mizo.

"Mislim sem, gospod Madden... je le predlog..." je začel zgovorno tajnik, "ko se gospodična Evelina vrne, da ostalo zimo prebije v Pasadeni, bi morala hotela dragotino nositi tam. V osmih dneh bomo morda, v onih krajih, pa menim..."

"Kdo kupuje bisere?" je zagrmel P. J. Madden togotno. "Vi ali jaz? Nikakor nočem, da bi jih kdo vlačil sem in tja po vsej deželi. Dandanes, ko je vsak drugi človek cigan, se mi zdi to prenevarno."

"Toda, oče," je potožila Evelina, "res bi jih rada čimprej nosila..."

"Kaj pa še!" Očetov rdeči obraz je postal škrlatast, vrgel je svojo debelo glavo nazaj, kar je navadno storil, če mu je kdo ugovarjal. "Bisere dobim v New Yorku," je grmel. "In mir besedi! Za nekaj časa pojdem na jug — tam v Pasadeni imam hišo in v puščavi, šest kilometrov od Eldorado, farmo. Precej časa me ni bilo že tam. Če človek večkrat ne pogleda po oskrbnikih, se ti potepini polegne. Brž, ko bom zopet v New Yorku, vam bom brzojavil, pa mi lahko izročite bisere v moji pisarni, gospod Eden. V tridesetih dneh dobite nakazilo za ostalo kupnino."

"Dobro!" je odgovoril draguljar. "Če počakate trenotek, dam napraviti potrdilo o sklenjeni kupčiji in o pogojih. Kupčija je kupčija — to razumete pač bolje nego kdorkoli."

"Gotovo," je pokimal borzijski magnat pomirjen. Eden je odšel. Evelina Madden se je dvignila. "Počakam te spodaj, oče. Rada bi si ogledala zalogo jadvov. Povem vam namreč, gospa Jordan, da ne dobite nikjer lepših jadvov kakor v San Francisku." (Jadi so kamni, ki so jih v kameni dobi obdelovali za orodje in okraske; predvsem: nephrit, jadeit in serpentin.)

"Morda res." Alica je prišla, malo prej, preden ste prišli, sem dejala, da je Phillimorov biserom treba mladosti. Upam, da jih boste nosili mnogo srečnih let!"

"Morda res." Alica je prišla, malo prej, preden ste prišli, sem dejala, da je Phillimorov biserom treba mladosti. Upam, da jih boste nosili mnogo srečnih let!"

"Zelo ljubeznivo! Hvala vam!" je deklica hladno zapela in odhitela.

"Počakaj me v avtu, Thorn," je velel njen oče tajniku. Ko je ostal sam z Alici Jordan, se je zopet pomračil njegov pogled. "Niste me še nikdar videli, kajne da ne?"

"Žal, ne. Ali morda vendar le?"

"Najbrž ne. Jaz sem pa vas videl. Danes — v naših letih — lahko človek brez skrbi brblja o takih rečeh. Vedite, da mi je v veliko zadoščenje, da bom imel te bisere. Danes je izlečna globoka rana, stara rana."

Strme je zrla vanj. "Ne razumem vas."

"Pojasnil vam bom. V osemdesetih letih, ko ste prihajali z družino s Havajskih otokov, ste se nastanili v hotelu Palace. In jaz — jaz sem bil v tem hotelu sobni natak. Večkrat sem vas tam videl — in tudi, ko ste nekoč imeli na sebi znameniti niz. V mojih očeh ste bili najlepše dekle na svetu — oh, zakaj pa ne... saj sva oba... hm..."

"Sedaj sva oba stara," je tiho dodala.

"Da, to mislim. Oboževal sem vas, toda jaz... jaz sem bil uslužbenec — in za vas nič. To je žalilo moj ponos. Prisegel sem si, da se povzpnem tako, da se bom mogel poročiti z Vami. Sedaj se lahko oba temu smejeva; še celo moji načrti se niso dali vsi uresničiti. Toda danes so vaši biseri moji, — krasili bodo vrat moje hčere. Mogel sem jih kupiti od vas. In sedaj sva bot — tako je hotela usoda."

"Ste pa čuden človek..."

"Sem, kar sem. In moral sem vam to povedati, ker bi drugače moje zmagoslavje ne bilo popolno."

Eden se je vrnil. "Prosim, gospod Madden, bi li hoteli biti tako ljubeznivi in tole podpisati? — Lepa hvala!"

"Vi torej dobite od mene brzojavko. Ostane pri New Yorku; nikjer drugje." Mislite na to! Zbogom!" P. J. Madden je ponudil Alici svojo drvarsko desnico.

Smehlja se jo je stisnila. "Bodite zdravi! Sedaj ne zrem več mimo vas; vidim vas zares!"

"In kaj vidite?"

"Strašno velikega ničemurnika. Toda simpatičnega."

"Hvala vam! Tega ne bom pozabil. Zdravstvujte!"

Odšel je. Eden se je trudno sesedel v svoj stol. "Tako, to je končano. Ta orjak, človeka kar ohromi. Tako rad bi bil iztisnil večjo vsoto, pa je bilo brezupno. Občutil sem, kakor da mora on vedno zmagati."

"Da," je pritrdila Alica, "on zmaga vedno."

"Sicer pa — nisem želel, da bi bili tajniku obesili na nos, kde bo prinesel bisere. Meni pa seveda lahko poveste."

"Prinesel jih bo Charlie."

"Kdo je to?"

"Kriminalni asistent policije v Honoluluju. Pred leti je bil v veliki palači ob obali naš prvi hišni uslužbenec."

"Kitajec?"

"Da. Odšel je od nas, da bi postal policist in se je tam izvrstno izkazal. Ker pa je vedno želel, da bi kedaj obiskal celino, sem tako uredila njegov dopust, njegovo dovoljenje za potovanje in vse. On bo prinesel bisere. Kako bi pač bila mogla dobiti zanesljivejšega sla?"

"Drevo odpušuje?"

"Da, s parnikom 'President Pierce'. Ladja bo menda prihodnji četrtek zvečer tu."

Vrata so se odprla in mlad, čeden dečko je priskakljal čez prag. "Oprostite, oče, ako motim... Da, kdo pa je tu?"

"Bob!" je zaklicala Alica. "O, vi zezpanec vi! Kako vam gre?"

"Pravkar sem se prebudil v krasno življenje! Kako pa je vam in drugim mladim ljudem tam zunaj?"

"Hvala, izvrstno! Ampak dolgo ste se mudili pri zajtrku. Tu vam je pa ušlo čedno dekle."

"Nikakor ne — če mislite Eve-

Dorothy Reeder iz Chicago, je naprosila nekega policaja, da jo aretirajo radi nošnje prekratke kopalne obleke. Pred sodnijo namerava namreč Miss Reeder nastopiti, da bo sodnija dovolila krajše kopalne obleke v javnih kopališčih.

lino Madden. Te sem imel dovolj že spodaj. Govorila je z enim pobeglih velikih knezov, ki smo jih nastavili v zabavo občinstvu. Nisem se dalje mudil. Zame nima nobene privlačnosti več, ker sem prejšnji teden povsod naletel nanjo."

"Meni se zdi pa očarljiva."

"Ledenik. Br... V njeni bližini veje zimska sapa."

"Neumnost! Niste še nikoli poskusili s svojim nasmehom pri njej?"

"Mogoče — ampak le iz poklica. Toda dozdeva se mi, kakor da bi me hoteli pridobiti za zastarelo ustanovo zakona?"

"Kar bi bilo najpametnejše za vas in za vse mlade moške, ki so po vašem kopitu."

"Zakaj pa?"

"Za spodbudo. Ker bi vas sililo, da bi življenje dobro izrabili."

Bob Eden se je zasmejal.

"Ljuba milostna gospa, ko se nočna megla prikaže skozi Zlata vrata in ko zamežikajo luči cestnih svetilk — ne, takrat pa ne bi rad, da bi me ovirala kaka 'spodbuda'! Sploh pa mlada dekleta niso več taka, kakor svoj čas, ko so strla vsa srca."

"Norosti! Danes so še celo privlačnejše, ampak vi tega nočete opaziti. Z Bogom! Alec,

sedaj moram iti."

"Prihodnji četrtek vas obiščem," je dejal starejši Eden. "Sploh pa mi je radi vas žal, da nisva mogla več doseči."

"Zame je to čudovita vsota! Sem tako vesela radi tega!" V tihi ginjenosti so se ji ovlažile oči. "Dobri moj oče! Še sedaj skrbim zame!"

Tiho ihtel je odšla.

Eden je stopil k svojemu sinu.

"Mislim, da nisi še dobil službe pri časopisu."

"Se ne." Mladi mož si je do bre volje našel cigareto. "Seveda, založniki in glavni uredniki vsi kar nore za menoj, ampak vseh se otrešam."

"Dobro, pa se jih otrešaj še dalje! Želim, da bi bil za prihodnja dva ali tri tedne prost. Imam sam delo zate."

"Kajpada, papa!" Bob je vr gel vžgalico v dragoceno vazo.

"Kaj pa naj delam?"

"Najprvo pojdeš prihodnji torek popoldne čakati parnik 'President Pierce'."

"Tu se pa mnogo obeta. Najbrž bo stopila na suho čudovita mlada dama, gosto zastrta..."

"Ne, pač pa Kitajec."

"Kdo, kaj?"

"Rumen kriminalni uradnik iz Honoluluja, v žepu z bisernim nizom, ki je več vreden kakor

četrt milijona dolarjev."

"Grom in strela! Pa potem..."

"Potem?" Aleksander Eden je zamišljeno zatezal. "Kdo more povedati? Morda je to šele začetek."

2.

V četrtek ob šestih zvečer je Aleksander Eden prišel v hotel Steward. Zmračilo se je zgodaj, ker je deževalo. Kakor v sanjah se je draguljar zamaknil z vežnih vrat tja ven na parado skakljajočih dežnikov ter v luči Geary Streeta, ki so v praečem februarjem dežju medlo rumeno blele. Potem se je okrenil in se, kakor mladenič vesel, v dvigalu odšel v sobe Alice Jordanove.

Pričakovala ga je pri vratih sprejemnice, ljubka kakor mlado dekle, v mehki, sivi večerni obleki. "No, Alec, sedaj pa kar brž noter. Viktorja menda še ne poznate?"

Eden Alicinega sina že leta in leta ni videl. In je ugotovil, da se petintridesetletniku različno pozna njegovo lahkomišelnost življenja. Rjave oči so trudno mežikale, kakor da bi bile predolgo zrle v presvetlo luč; obraz zabuhel, postava preveč rejena. Toda obleka popolna; gotovo njegov krojač še ni vedel, da je Phillimorovo premoženje propadlo.

"Le pridite bliže!" se je veselilo smehljal Viktor, kajti videl je, da se bliža velika vsota. "Kolikor vem, je danes znameniti dan."

"Hvala Bogu," je pristavila njegova mati. "Vesela bom, če mi ne bo treba na biserni niz več misliti. Je pretežko breme za mojo starost."

(Dalje prihodnjiki.)

DNEVNE VESTI

Bivši državni pravdnik navaden morilec

San Francisco, 6. junija. Policija je tu aretirala Frank J. Egan-a, bivšega državnega pravdnika od leta 1921. Obtožen je, da je umoril bogato prijateljico, Mrs. Hughes v namenu, da bi podedoval njen denar. Egan je najel dva bivša zločince, ki sta prišla v stanovanje Mrs. Hughes, kjer sta jo pobila do nezvesti, nato pa nesla njeno truplo na cesto, kjer sta truplo povozila s težkim trukom, da bi se zdelo, da je bila od avtomobila ubita.

V zapadni Kanadi bo dosti dežja 11 let

Ottawa, Kanada, 6. junija. Gotove pege na soncu, katere so odkrili znanstveniki, pričajo, da bodo žitna polja v zapadni Kanadi tekom prihodnjih 11 let, imele dosti dežja.

Radi depresije bodo zastonj licence

Greenville, Kentucky, 6. junija. Okrajne oblasti v tem mestu so določile dan 8. junija kot dan, ko lahko vsakdo, ki je brez dela in bi se rad poročil, dobi zastonj poročno licenco, in sodnik Roll se je izjavil, da bo vse pare zastonj poročil. Seveda, vse to je lepo, toda kdo bo kupil pohištvo in živež za mlade zakonce?

Zanimiv farni piknik

V nedeljo, 12. junija prirede skupna društva fare sv. Vida nadvse zanimiv piknik na Špelakotovi farmi. Sedmakov truk bo vozil od ene ure naprej od konca Nottingham kare. Na pikniku bodo dvignjeni tudi tiketi in sicer 5 v zlatu in eden v blagu, ako bo dovolj teh tiketov prodanih. Kdor se bo počutil dovolj trdnega v nogah, bo lahko plesal ob izvrstni godbi, drugi se bodo pa lahko kratkočasili z različnimi okrepčili za grlo in za želodec. Ves čisti dobiček tega piknika je namenjen za novo farno cerkev sv. Vida.

Tricentne znamke

Iz Washingtona se poroča, da zvezna tiskarna noč in dan tiska nove tricentne znamke, ki pridejo v promet po 1. juliju za ameriška pisma. Vsak dan jih natisnejo 100,000,000. Znamk po dva centa imajo 4,000,000,000, katere bodo začasno spravili v shrambe.

MALI OGLASI

Naznanilo

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 K.S.K.J. priredi "card party" in ples v sredo zvečer, 8. junija, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Vstopnina je 25 centov. Vljudno so vabljeni, da se vsi udeležijo. — Odbor.

Restavrant naprodaj

Naprodaj je dobro idoč restavrant, zelo poceni. Proda se radi odhoda iz mesta. Vprašajte na 5422 Hamilton Ave. (134)

Balincanje!

Kadar vam prilike dopuščajo, stopite na naše lepo urejeno dvorišče na prijetno balincanje. Igra se vsak čas po dnevu.

John Srakar

16605 Waterloo Rd.

(June.7.9.11.)

Soba se odda

za enega ali dva dekleta ali ženske. Lahko si tudi kuhajo. Vprašajte na 4735 Payne Ave., zgorej, zadej, v soboto in nedeljo ves dan, drugače pa po 4. uri popoldne. (138)

Naprodaj je

slovenska mesnica in grocerija. Jako poceni. Zelo ugoden prodor. Pokličite Kenmore 3153. (X)

BRUSS RADIO SERVICE

6026 ST. CLAIR AVENUE
ENDICOTT 4324

Strokovnjaška popravila na vseh vrstah radio aparatov. Zmerne cene za garantirano delo. Odprto od 9. zjutraj do 8. zvečer.

DOBER PREMOCI

Točna postrežba!

The Hill Coal Co.

1261 MARQUETTE RD.

Stari Cimpermanovi prostori

HENDERSON 8796

FRANK ARKO, zastopnik

SLOVENSKA BRIVNICA Z DOBRO POSTREŽBO
F. A. GREDENCE
6124 ST. CLAIR AVE.

HYVIS
MOTOR OIL

PERRY'S SERVICE STATION

6619 St. Clair Ave.

Berice, Irene in Clifford Feagan iz Detroita so se napetili naravnost do predsednika Hooverja, da izprosijo pomilostitev njih očeta, katerega so zaprli, ker je ukradel avtomobil. Prošnjo otrok je predsednika tako gnetel, da je takoj ukazal, da izpuste očeta iz ječe.

DID YOU KNOW? --- By R. J. Scott

RICHARD THE LION-HEARTED, KING OF ENGLAND, COULDN'T SPEAK ENGLISH, AND DIDN'T SPEND AN ENTIRE YEAR (CONSECUTIVELY) IN ENGLAND IN HIS WHOLE LIFE

ONE OF THE STRANGEST FISH KNOWN TO SCIENCE IS THE HAGFISH - IT HAS THREE HEARTS - MAIN HEART, ONE IN THE TAIL, AND A HEART FOR THE PORTAL SYSTEM OF VEINS - TEETH GROW IN ITS TONGUE, WHILE THERE IS ONLY ONE TOOTH IN THE ROOF OF THE MOUTH

THE FIRST STEAM AUTO EVER BUILT - CREATED BY GUGNOT IN 1770

Copyright, 1932, by Central Press Association, Inc.

A. ACHLEITNER:

Gospodična s pošte

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

"Kaj boš s tem?"

"Vbrizgal mu bom. V igli je

Ivan ni mogel izgovoriti, ker ga je kmet grobo odrinil od postelje ter mu zagrozil, naj takoj zapusti sobo in njegovo kmetijo, sicer bo uporabil pravico hišnega gospodarja. "S svojimi sleparijami lahko mučiš mačke, ne pa otroke poštenega hribovca!"

In zaloputnila so se, za Ivanom vrata. Solznih oči stoji pred hišnimi vrati doktor Gričar. Solze mu silijo na lica, ker zdi se mu, da še vedno čuje pikajoče dihanje nedolžnih otročičev! Nečloveški oče! In že je Ivan čul, kako je pričela v hiši kmetica moliti molitve za umirajoče. Zdravnik so postavili pred vrata, a v čumnati se bore s smrtjo otroci! Ivan si je otrnil solzo, ter zapustil mesto zakrnjenosti!

Čez kako uro je prišel do drugega bolnika, Podstenarja. V seznamu je stalo poleg njegovega imena: "Dnevno dve žlici Elektuarijuma." Tako navadno zelišče samo z latinskim imenom! Ob preiskavanju bolnika, ki je bil že precej v letih, se je mladi zdravnik čutil. Bolnik je sicer imel nekoliko mrzlice. Vsa vprašanja pa je odgovarjal s tako brezbriznostjo, da je Ivan končno vzdihnil: "Čemu ste pa potem sploh klicali zdravnika?"

"Lahko bi bil klical tudi padarja! Čemu pa ne bi klical enkrat tudi zdravnika? Saj ga lahko plačam!"

"Ne bom ugovarjal: če vam lahko pader pomaga, pa kar njega pokličite!"

"Le brez zamere, gospod! Pader je že tolikim ljudem in živini pomagal, da se mi ni treba sramovati, če bi tudi meni enkrat zagovoril!"

"Hočete tedaj, da vas vzamem radi mrzlice v oskrbo?"

"Ne."

"Mož, vsled svoje trme si lahko nakopljate kako hudo bolezen."

"Meni ne škodi vsaka stvar tako kmalu. Jaz sem grča!"

"Dobro. Tedaj imate tu potonko, ki vam jo je predpisal stari zdravnik."

"Kaj?? Tak navaden šmir? Nak, tega lahko kupim pri vsakem jesharju! Nak, doktor, takega navadnega šmira pa ne bo Podstenar jemal!"

"Kakor hočete! Saj vam nisem tega jaz predpisal, ampak stari zdravnik."

"Ga ne bom vzel, sem dejal. Če pa imaš kako bolj drago stvar, le sem z njo. Jaz lahko plačam."

Ivan se je moral nasmejati. Smešna se mu je zdela ta bahavost v postelji. Čemu pa ne bi pristal, ako že hoče imeti bolnik tako in ne drugače? Poglavitna stvar je vendar ozdravljenje bolnika. Doktor Gričar je končno držal bolniku ek govor ter ga zabelil z mnogimi latinskimi izrazi, ki so debelogli vemu kmetu vsekakor zelo imponirali. Pohvalil mu je izreden učinek kinina, katerega pa si lahko vsled ogromne cene privoščijo samo zelo bogati ljudje.

"Kar en funt tiste stvari mi prinesi — jaz lahko plačam," je

zavpil Podstenar.

"Dobro. Danes pa imam s seboj samo mal vzorec. Ker pa je kinin tako drag, je tudi precej grenak, in temu se vsi revni ljudje upirajo."

"Tako. I, seveda saj taki so vsi ti lačenbergerji! Tudi jaz imam rajši sladko zdravilo. Vzel bom pa tudi grenko, če je drago, veš, doktor, na primer tako, ki si ga vsled visoke cene ne more privoščiti kak hlapec."

Med tem pogovorom je stlačil Ivan kmetu v usta kinin in ga tudi pripravil, da je spil kozarec grenke soli.

Ko je bil zopet na poti, si je Ivan sicer spodčital, da se je moral poslužiti take zvižace, ki je bila docela v nesoglasju z zdravniško častjo. Ako noče kak trmast bolnik ne pomoči ne zdravila, ga je pač treba prepustiti usodi. Konečno pa je doktor Gričar sklenil, da je položaj tu čisto drugačen: on je samo namestnik in vsled tega mora pač hoditi po potih starega zdravnika. "Ko bom sam zase, se ne bom nikdar posluževal takih poti!" se je odločil. Pri misli na svojo lastno prakso pa je vzdihnil, ker je vedel, da te ne bo še tako kmalu!

Truden in zbit je končno zvečer prišel v domačo hišo. Tu pa ga je, vsaj po mnenju mame, čakalo kaj imenitno sporočilo. Prednica samostana sv. Afre v dolini je namreč poslala slo ter prosila, da pride jutri zarana stari zdravnik, da pušča nunam kri, kakor je to delal vsekega pol leta. Ker je Ivan nadomestoval starega, bo moral pač on to izvršiti. "Kaka čast!" je menila mati, ki je v duhu že videla svojega sina kot samostanskega hišnega zdravnika. Rotila je svojega sina, naj vendar skuša to srečo krepko držati in naj si je ne zapravi s kakimi novotarijami ali čem sličnim. Slabe volje je odšel Ivan v svojo čumnato. Drugo jutro pa je že zgodaj šel v samostan ter se tam predstavil prednici kot namestnik starega zdravnika, ki je odsoten. Majhna, debela gospa ga je sprejela v govorilnici, ki je bila potem bele železne ograje deljena v dva dela. Ivan je stal tu, a prednica drugo stran ograje. Očividno se ni mogla odločiti. Ivan je uvidel, da se ji predvsem upira njegova mladost, vsled tega je tudi pripomnil, da bi bilo mogoče na mestu, da počakajo na povratek starega zdravnika. Mimogrede je še pripomnil, da je puščanje pač zastarelo, od znanosti že zdavnaj zavrženo sredstvo. S to pripombo pa je dosegel Ivan baš nasprotno: prednica je zahtevala, da se vsekakor puščanje kri izvrši še isti dan, ker je tako v navadi in poleg tega je tudi mesec v drugem kraju.

Z lahnim nasmeškom je dejal zdravnik: "Ah, tako — mesec!"

"Seveda, dragi gospod! Mesec ima pač svoj vpliv in posebnosti, o katerih mladi ljudje vsekakor ničesar ne vedo."

Ivan se je le uslužno priklonil. Že skoro se je prednica odločila, mladega zdravnika zavrniti, ker bo njegovo moderno mišljenje vsekakor ubilo vsako

"simpatijo," ki jo ima sicer puščanje krvi. Vendar pa je treba zadostiti stari navadi — vsled tega tudi naprosi Ivana, naj se poda v bolniško sobo.

Tu so nune in dekle zdravnika že čakale. Vsaka je imela pripravljen rokav. Ivan je takoj pripravil cevko ter ukazal dekli, naj stoji poleg njega s skledo, da vlovi curek krvi. Vendar je že pri prvi nuni nastala, vsaj po mnenju prednice, nezasišana ovira. Doktor Gričar se je na prvi pogled prepiral, da je nuna bledičava, in vsled tega jo je izključil od puščanja krvi. Prednica je kar sapo lovila in ni mogla presenečenja priti do besede. Nikdar se še ni zgodilo, nezasiščeno je, da bi se zdravnik upiral v samostanu poveljem prednice. Ako ona ukaže, se mora vse, celo samostanski zdravnik pokoriti. Konečno je prišla prednica do besede, da da izraza svoj ogorčenosti. Vendar pa vstraja Ivan pri svojem in pripomni še suho, da bi puščanje krvi tej nuni naravnost škodilo. In že je šel od nune do nune ter jih še več izločil.

"Gospod! Predalec se spozablja!" Tu v samostanu ukazujem jaz!" je zapihala ogorčena prednica.

"Kot namestnik samostanskega zdravnika ukazujem jaz v zdravniških zadevah!" je ostro odvrnil Ivan ter prošil odbrane nune, naj se odstrane. Prestašene so te zbežale iz sobe. Samo one, ki so bile pripuščene so ostale v sobi pod nadzorstvom stare prednice, ki je bila blede kakor zid. Delo je bilo kmalu opravljeno. Dekla je vsakokrat, ko je prestregla curek krvi, dejala: "Častitam vaši obljudi!"

Ivan je še skrbel, da so bile ranice pravilno obvezane, nato pa je pospravil svoje instrumente ter hotel oditi.

"Samo besedo še v govorilnici!" je zapovedala prednica. Ivan je zopet šel tjakaj, a tam mu je stara dama svečano izjavila, da se odpoveduje vsaki nadaljni pomoči od strani mladega zdravnika ter da se bo pri starem pritožila.

"Kakor vam drago! Vršil sem samo svojo zdravniško dolžnost! Ako je pa ta v nesoglasju s samostanskimi predpisi, obžalujem, ker jaz jih ne morem in jih tudi ne bom skušal spremeniti." Poslovil se je s poklonom ter zapustil samostan.

Mladi zdravnik je pač imel kaj obilo prilike ugotoviti, da je praksa med povsem praznovernimi kmeti kaj različna, kakor pa si jo je mladi dijak predstavljaj. In ta substitucija je strašna vez, ki bi se je vsekakor rad čimprej odkrižal.

Kar presenetilo ga je, kako se je na mah zmanjšala zahteva po zdravniku. Ivan je dneve in dneve sedel v svoji čumnati. Celo ona kmetica, ki je imela s stariim zdravnikom pogodbo za dva goldinarja na leto, ni hotela ničesar več slišati o njegovem namestniku. Sicer ni bila to nikaka nesreča. A čudno pa postaja tudi obnašanje v vasi sami. Nekako preplašeni ga gledajo ljudje, čim pride med nje. Celo otroci kažejo s prstom za njim. In nekega dne, ko je srečal pobalinčka in mu ponudil jabolko, ga ta ni hotel sprejeti, češ, ničesar noče od prifrknjenega zdravnika. Začuden je gledal Ivan za pobalinom, a potem se je zasmel. Trpek prisiljen smeh, kateremu je bilo primešano dovolj grenkobe! Da se pa prepriča, dali ga tudi drugi ljudje smatrajo za norega, se poda v vaško gostilno. Pri gosposki mizi so bili navadno gostje jako glasni. Čim pa je Ivan vstopil,

je vse omizje utihnilo in kaj čudno tajinstveno so se spogledovali. Pozdrav je bil hladen, kratak, kakor v zadregi. Odmaknili so se, da mu napravijo mesta, a pogovor noče več v stari tir. Vsem se odraža nekaka plahoost raz obraza. Poslušali so pač mladega zdravnika, a to le v namenu, da sklepajo iz njegovih besed o njegovem duševnem stanju. Sveta jeza je popadla Ivana. Bolje bi bilo vsekakor, ko bi molčal, a tega ne more. Nena doma preseneti navzočne s vprašanjem: "Menda me vsi smatrajo za norca?"

Vsesplošno hrkanje, sukanje s čevlji, medsebojni pogledi strahu in smehljaj, ki je vsekakor kazal zadrego. Kramar je s pogledom premeril okno za slučaj morebiti potrebnega bega skozenj, krčmar je stopil k vratom, da pokliče krepke hlapec, a natakara je kar pozabila zapreti pipo, tako da je dragoceeno pivo kar samo teklo po tleh. Konečno se osokoli župnik ter pravi: "Nikakor ne, doktor Gričar! Vsekakor pa mi priča, kar sem do sedaj izvedel o vaših činih in odredbah, da se starim navadam in starim nazorom tako malo približujete, da se mora pač porajati misel na nekako abnormaliteto."

"Najlepša vam hvala!" se je špotal mladenič.

"Prosim! Odgovor ste vendar sami izsilili! Ako boste še nadalje hodili po dosedanem potu, boste obogateli še za marsikatero skušnjo. Tu v hribih morate pač ljudi drugače zdraviti, kakor v mestu. Tako hočejo hribovci sami. Morebiti se boste v to še živeli, vendar pa dvomim. Onega, ki Podkuknika z vodo obliva, otročičkom bogato mleko v usta naliva, ki je z ljudmi, ki imajo letno pogodbo, grobo postopal in občeval s hlapci, kakor bi bili visoka gosпода, ki nepozvan z neznanimi sredstvi kurira otroka, ta se vsekakor ne sme čuditi, ako ga hribovci smatrajo — recimo — duševno nenormalnim."

"Zelo lepo, gospod župnik!"

"Ne vem sicer, kaj smatrate

lepim, vem pa, da je bil vaš nastop v samostanu sv. Afra pravi škandal!"

"Kaj?"

"Da, škandal! Prednica je smatrala vaš nastop kot žalitev in v bodoče ne boste več prestopili samostanskega praga!"

Doktor Gričar se je smeja

kar tresel. Užaljen se je župnik

odstranil, a njemu so sledili še

drugi. Samo kramar in krčmar

sta ostala. Kramar je skušal

pojasniti, da mora pač mladi

zdravnik polagati večjo važnost

na "girurgokemično" prakso ter

da se bo potem že ugled vrnil.

Ivan se je do krvi ugriznil v ustne. Takle kramar, smrdeč po suhih ribah in olju, bo njemu, diplomiranemu doktorju dajal navodila v kirurgiji, ko ne znati besede same pravilno izgovoriti! In tedaj je pričel še krčmar stresati svojo modrost.

"Vidite, gospod kohtar! Kot novomodnik polagate premalo važnosti v staro vero naših ljudi. Seveda imate kot učen zdravnik prav! Vendar pa vsled tega ne smete dosledno zavreči mnenja in vere ljudi. Starim sredstvom ne moremo odrekniti njih učinka in vsled tega mora pač zdravnik začeti odzadaj, da pride uspešno do cilja. Vidite, gospod zdravnik! Od česa pride na primer, da otroci jokajo ponoči?"

Doktor Gričar je prisluhnul. Slučaj mu je bil nekaj novega, vendar pa je takoj pripomnil, da je jokanje pač vzrok kakega notranjega izvora, ki ga v ponajveč slučajih povzroča slaba ali nepravilna prehrana.

"Nikakor ne! Vzrok je vedno zunaj! Ako na primer sije v sobo luna, potem mora otrok

jokati!"

"O!" se je začudil Ivan. "Seveda! Ravno vi kot zdravnik bi morali vedeti, da pri otroku povzročite jokanje, ako vstopite v sobo ter najprej pogledate njega, mesto kak drug predmet."

"Zelo zanimivo!" se je norčeval Ivan.

"Da. Pa veste kako sredstvo, doktor, proti takemu jokanju? Kako zelo uspešno sredstvo?"

"Naravno. Treba pač vzrok najti in povzročitelja odstraniti."

"O, ljuba priprostost! Oprostite, gospod doktor, saj mi je samo izbeglo. Saj si ni treba za to beliti glave. Ako otrok ponoči joka, nu, potem ga je treba, ako je deček, nesti v hlev za vole, ako je deklica, pa v hlev za krave. Tam prepodite žival z ležišča, a nato položite otroka tjakaj. To gotovo pomaga! Razun tega pa morate še podkadiati otroka z mahom s strehe. Tak otrok vam ne bo nikdar več ponoči jokal!"

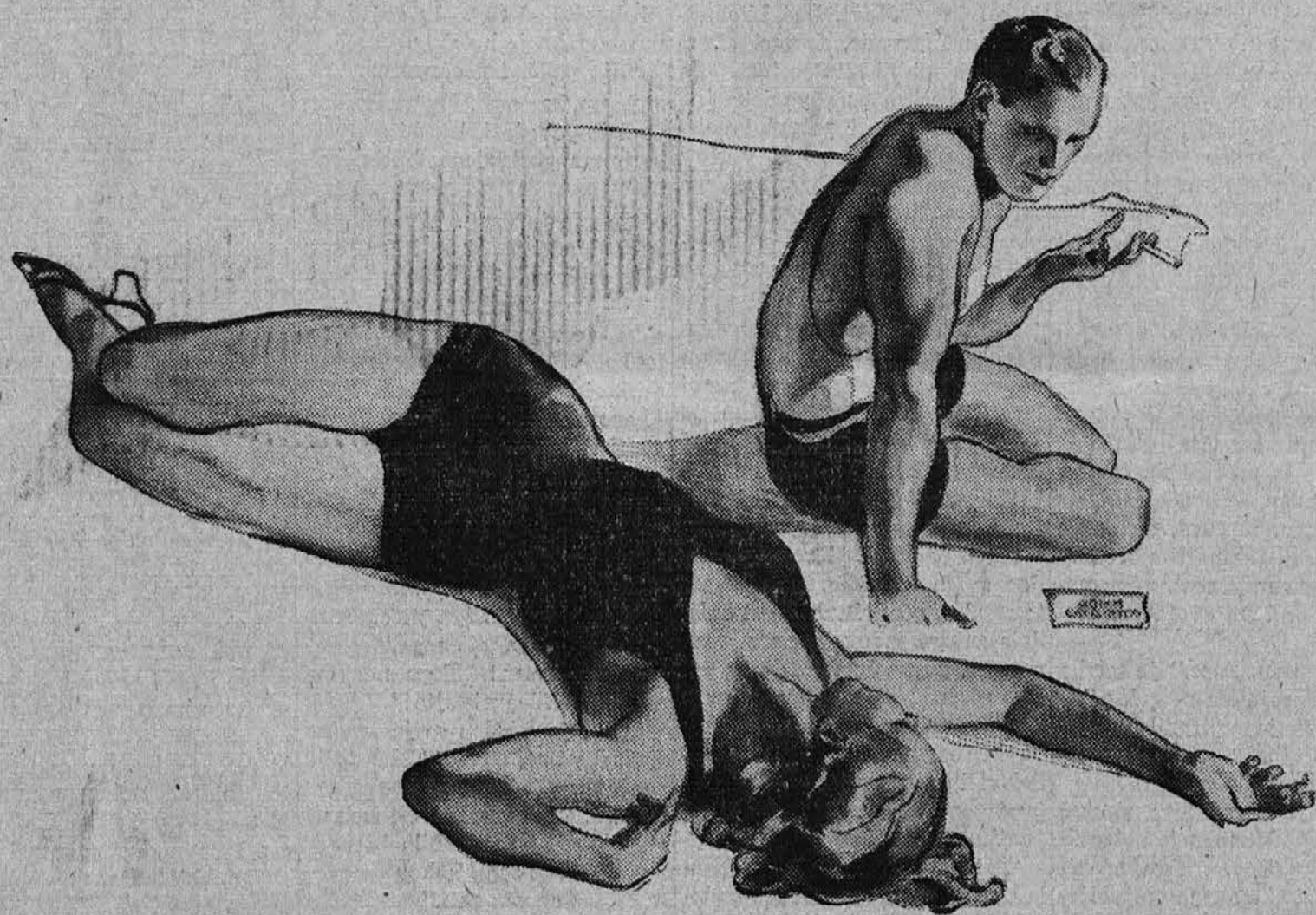
(Dalje prihodnjič.)

F. ZAKRAJŠEK

POGREBNIK—INVALIDNI VOZ—NOČ IN DAN

1105 Norwood Rd. ENDICOTT 4735

Ali vdihavate?

"Mi vas ne vprašamo —mi vam pravimo!"

7 izmed 10 kadilcev vdihava vede — ostali 3 vdihavajo nevede!

ALI vdihavate? Lucky Strike se lahko bavi s to zadevo jasno in pošteno. Rešila je namreč problem. Luckies glavni čistilni proces odstrani gotove nečistoče, ki so skrite celo v najbolj izbranih in najbolj milih tobakičnih listih. Luckies so ustvarile ta proces. Edino Luckies ga imajo!

Ali vdihavate? Seveda delate to. Vsak kadilec ali kadilka vdihava del

dima, ki ga potegne iz cigarete.

In ker vdihavate, bodite gotovi — bodite popolnoma gotovi, da je dim vaše cigarete čist — da so bile gotove nečistoče odstranjene, in zaščitite one nežne glasovnice!

"It's toasted"
Vaša Zaščita
proti dražljajem — proti kašlju

O. K. AMERICA

NARAVNAJTE NA LUCKY STRIKE—60 modernih minut z najboljšimi glasbenimi koncerti na svetlu in glasbenimi Lucky Strike moviem vsak torek, četrtek in soboto zvečer po N.B.C. omrežju.

Copr., 1932,
The American
Tobacco Co.VABILO
NA

PIKNIK

ZDRUŽENIH DRUŠTEV FARE SV. VIDA

v nedeljo 12. junija

na Špelkotovih farmah

Bivši in sedanji farani so prijazno vabljeni, da se udeležijo tega piknika. Dvignilo se bo tudi šest tiktov, pet v zlatu in eden v blagu, ako bo zadostno število tiktov prodanih.

Postrežba bo najboljša v vseh ozirih. Trije izvrstni godci vam bodo igrali najlepše komade. Ves čisti dobiček gre za našo novo veličastno cerkev. Sedmakov truk bo vozil od ene ure naprej od Nottingham kare.